

Vinařský věstník

11

2021

Obsah:

Z domova	2
Nebezpečné a falšované potraviny – víno (listopad 2021)	6
Ze zahraničí	7

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Společnost PGRLF, a.s. stanovila sazby podpor pojištění

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. stanovil sazby podpory pojištění pro rok 2021.

Stanovení sazby podpor je nedílnou součástí poskytování finanční podpory pojištění v rámci programů PGRLF, a.s., které jsou určeny zemědělcům a lesníkům, kteří investují do pojištění jakožto do jednoho z nástrojů snížení rizik svého podnikání. Finanční podpora pojištění je poskytována těmto podnikatelům s cílem zpřístupnit právě pojistnou ochranu, a to ve formě úhrady části pojistného.

V letošním roce se výše podpory v rámci jednotlivých programů pohybuje mezi 50 % až 62 % uhrazeného pojistného:

50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění hospodářských zvířat

50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění ostatních plodin

50 % uhrazeného pojistného v rámci programu podpory pojištění lesních školek

50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění lesních porostů

62 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění speciálních plodin

Více informací o programech podpor společnosti PGRLF, a.s. naleznete na webových stránkách www.pgrlf.cz.

PGRLF, AUTOR: BARBORA ŠENFELDOVÁ,

10. 11. 2021

Inspekce kvůli špatnému označení nařídila stáhnout z prodeje mladá vína

Brno 9. listopadu (ČTK) – Státní zemědělská a potravinářská inspekce nařídila stáhnout z prodeje mladá vína. Důvodem je špatné označení lahví. ČTK to řekl mluvčí inspekce Pavel Kopřiva. Ředitel vinařského fondu Jaroslav Machovec uvedl, že je to velká škoda, protože

vína jsou v pořádku a kvalitní a stala se administrativní chyba. Kopřiva potvrdil, že vína jsou z bezpečnostního hlediska v pořádku.

Na situaci upozornil server lidovky.cz. Vína nesla označení mladé moravské zemské víno. "Mladá vína mají chráněné označení původu, tudíž se na ně vztahuje podmínka zatřídění. Znamená to, že vína musí projít hodnoticí komisí, která stanoví, zda splňuje parametry. U zemských vín tato podmínka není," uvedl Kopřiva. Mladá vína přitom hodnoticí komisí neprošla. "Jsou dva možné postupy. Buď se vína označí jinak než mladá, tím pádem nebude potřeba splnit kategorii zatřídění. Nebo se vína ponechají mladá, ale bude se muset provést zatřídění," řekl Kopřiva.

Podle Machovce by se stejně v případě zatřídění musela měnit etiketa, protože už by to byla vína jakostní. "Je to administrativní chyba, ne něco, co se týká kvality nebo bezpečnosti. Jsem přesvědčený, že vína jsou kvalitní a v pořádku," řekl Machovec. Dodal, že celá situace s přeznačením bude pro vinaře finančně náročná.

Kopřiva uvedl, že inspekce nezjistila jakostní a bezpečnostní vady. "Pokud subjekty budou postupovat korektně na základě upozornění, tak nepočítáme se zahájením správního řízení," dodal Kopřiva.

Podle Lidovek tisíce lahví mladých vín, tedy prvních vín z letošní sklizně, museli vinaři rychle stáhnout z regálů řetězce Kaufland a některých dalších obchodníků. Mladá vína, která jsou už několik týdnů hotová, lze prodávat dříve než víno s označením Svatomartinské, které přijde na trh 11. listopadu.

WWW.FOODNET.CZ, HOR GCM

Ceny potravin v Česku porostou

Tisková zpráva 1. 11. 2021 – Potravinářská komora České republiky reaguje na informace z jednotlivých potravinář-

ských podniků o plánovaném zvyšování cen potravin. Většina českých firem již není schopna zvládnout enormně se zvyšující náklady a musí je nejpozději od nového roku promítnout do cen svých výrobků. Potravinu, které do této chvíle zdražovaly jen mírně, mohou začít v průběhu následujících měsíců zdražovat razantněji.

Čelíme vysoké inflaci, která bude dle odborníků ještě dále stoupat. Dále se zvyšují ceny energií, pohonných hmot, obalů, pracovní síly a dalších vstupních nákladů... Navíc v potravinářství a zemědělství stále chybí pracovní síla. Zaměstnavatelé si pomalu uvědomují, že na řadu pracovních míst a profesí budou zaměstnanci shánět jen s velkými obtížemi. Je třeba pořídit si nové technologie a investovat do vyšší automatizace provozů. Dočasně je třeba získat pracovníky ze zahraničí, kteří chtějí v Česku pracovat, ale i těch je nedostatek, což je problémem celé Evropy.

Dle vyjádření oslovených výrobců je předpokládané navyšování cen vstupních nákladů nebyvalé. Navíc není jasné, kam až mohou ceny vystřelit. Z porovnání cen surovin a komodit za roky 2020 a 2021 vychází, že průměrné navyšování ceny v kategorii hnojiv je 89 % s tím, že například cena močoviny 46 % stoupla o 139 % a draselná sůl 60 % o 38 % oproti roku 2020. Krmná pšenice, ječmen, kukuřice, řepka a další krmné suroviny stouply průměrně o 44 %, nejvíce řepka o 72 %. V roce 2021 došlo i ke zdražení obalového materiálu, plastové kbelíky, fólie, lepenka zdražily o 50 %, kartony a palety skoro o 35 %, ostatní obalový materiál jako plechovky, hliníkové fólie, sáčky, kovová víka na jogurty, víka PET na mléko a další zdražila v průměru o 5-10 %. Další, již avizované zdražení výše uvedených obalů od 1. 1. 2022 se nejčastěji pohybuje mezi 30-50 %.

Podobná situace je u energií a pohonných hmot, kde se předpokládané navyšování pohybuje u cen energie a vody o 200 %, nebo pohonných hmot o 40 %.

Výrobci potravin se shodují, že již není možné vyrábět se ztrátou. „Pokud Evropa přestane vyrábět, nebo bude vyrábět výrazně draž než třetí země, budeme levné potraviny dovážet a hrozí ztráta kvality a ohrožena je i bezpečnost potravin. A to přeci nechceme,“ dodává prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová. Jak vyplývá z indexu týdeníku the Economist Česká republika letos obsadila skvělé 5. místo hned za Finskem, Irskem, Nizozemskem a Rakouskem. Česko tak patří v bezpečnosti potravin mezi nejlepší.

Vzhledem k evropským závazkům, které známe pod názvem Green deal, bude ale situace stále napjatější. Výrobci se bojí o své podnikání. Všichni, kdo mají volné finanční prostředky investují do moderních technologií, aby v budoucnu co nejvíce zlevnily náklady, zejména energetickou náročnost celého provozu. To je věc, která má smysl a byla dlouhá léta zanedbávána. „Nová vláda by měla co nejvíce motivovat a podporovat výrobce, aby co nejrychleji své provozy modernizovali.

V této souvislosti je třeba, aby zaměstnanci byli schopni rekvalifikace a mohli tak plynule přejít do nových modernizovaných provozů,“ vysvětluje Dana Večeřová, prezidentka Potravinářské komory ČR.

„Věřím, že situace není beznadějná, ale je třeba jednat. Vymezit se proti nereálným očekáváním EU v otázkách zelené dohody, investovat do modernizace a automatizace průmyslu a vzdělávat budoucí pracovníky v zemědělství a potravinářství,“ shrnuje hlavní cíle do budoucna Dana Večeřová.

**POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR, TISKOVÁ
MLUVČÍ HELENA KAVANOVÁ**

Potravinářská komora: Podpora zpracovatelů je nedostatečná, peníze šly hlavně zemědělcům

Praha 17. listopadu (ČTK) – Podpora zpracovatelského potravinářského průmyslu je nedostatečná, peníze z dotací šly hlavně zemědělcům, potravinářům jen jednotky procent. ČTK to sdělil ředitel pro programování a strategii Potravinářské komory ČR Miroslav Koberna. Například z pěti miliard Kč v národních dotacích na letošní rok mohli podle Koberny zpracovatelé získat 14 procent celkového objemu. V evropském rozvojovém programu podle něj šlo o 6,8

procenta z celkem 122 miliard korun za poslední programové období. "Podpora zpracovatelského průmyslu stále není dostatečná a neumožňuje dosažení srovnatelné konkurenceschopnosti s konkurenty z ostatních členských zemí," dodal Koberna.

Stát dlouhodobě deklaruje podporu produktům s vyšší přidanou hodnotou. Podle Koberny by ale měla být podpora větší. "Například v produkci mléka vyvážíme skoro 25 procent suroviny a dovážíme zpět hotové výrobky, možná právě z české suroviny. Takže z národních zdrojů podporujeme chov krav a výrobu mléka a vytvořená přidaná hodnota při zpracování zůstává mimo Českou republiku, a to není dobře," uvedla komora.

Komora se obává, že pokud se nebude dostatečně investovat do nových trendů, bude se množství zahraničních potravin na českých pultech zvyšovat. "Nedává smysl vyvážet živá zvířata a dovážet maso, vyvážet mléko a dovážet sýry a jogurty, vyvážet obiloviny a dovážet pekařské a další výrobky z obilovin. Vyvážíme komodity, a dovážíme výrobky, které dokážeme, a mnohdy kvalitněji, vyrobit sami. Místo českých potravin tak čeští spotřebitelé nakupují výrobky ze zahraničí, ale z české suroviny," doplnila prezidentka komory Dana Večeřová.

Schodek agrárního zahraničního obchodu se letos za tři čtvrtletí meziročně zhoršil o 6,8 procenta na 31,2 miliardy korun, uvedli na základě údajů Českého statistického úřadu zástupci Zemědělského svazu ČR. Podle svazu letos schodek pravděpodobně jako v letech 2018 a 2019 přesáhne 40 miliard korun. Loni dosáhl 36,7 miliardy Kč kvůli útlumu obchodu v pandemii.

WWW.FOODNET.CZ

Aktuální informace pro české firmy ke vstupu zahraničních občanů do ČR za účelem zaměstnání v zemědělství a potravinářství – stav od 27. 10. 2021

Od 27. 10. 2021, 0:00 hodin stanovuje podmínky vstupu do ČR Ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. 10. 2021 od 25. 10. 2021 je také aktualizován „semafor“ zemí (aktualizované sdělení Ministerstva zdravotnictví) rozdělující země dle rizika nákazy. Změny v Ochranném opatření se týkají zejména zrušení povinnosti samoizolace při cestě ze zemí s vysokým a velmi vysokým rizi-

kem nákazy. V případě příjezdu z těchto zemí je však nadále nutné vždy nosit do negativního výsledku RT-PCR testu respirátor dle příslušné normy. Dílčí změny se týkají též krátkodobých cest a podmínek žádostí o pobytová oprávnění

Pro všechny pracovníky je stále povinné vyplnění Příjezdového formuláře a povinnost předložit na vyžádání doklad o jeho vyplnění při hraniční nebo pobytové kontrole. Pravidla pro vstup jsou diferencována (předložení negativního RT-PCR testu nebo antigenního testu, nošení respirátoru) podle země příjezdu, způsobu dopravy (individuální/veřejná), pobytového oprávnění, proděláním onemocnění či absolvování očkování. Přehledný souhrn jednotlivých pravidel vstupu a návratu do ČR je uveden na stránkách Ministerstva vnitra.

V případě členských států a vybraných třetích zemí potvrzuje dokončené očkování, proděláním onemocnění či absolvování testu „digitální certifikát EU COVID“.

Očkování dokončené v ostatních vybraných třetích zemích je potvrzováno uznávanými národními certifikáty. Seznam všech zemí s uznávanými certifikáty a je dostupný na stránkách Ministerstva zdravotnictví, seznam uznávaných léčivých přípravků (vakcín) je součástí odvodnění ochranného opatření.

Výsledky testů provedených na území ČR jsou spárovány s Příjezdovým formulářem, není tedy nutné je hlásit krajské hygienické stanici.

Informace o podávání žádostí na jednotlivých konzulátech lze nalézt na stránkách Ministerstva zahraničních věcí.

ZDROJ: PK ČR

Zhoršená epidemiologická situace ve Lvovské oblasti, možný vliv na program Kvalifikovaný zaměstnanec

Rádi bychom informovali zájemce, že od 1. listopadu 2021 se Lvovská oblast ocitla v "červené" zóně, což mj. znamená, že žadatelé o zaměstnaneckou kartu v rámci programu Kvalifikovaný zaměstnanec budou do vízového centra ve Lvově vpuštěni pouze v případě, že předloží očkovací certifikát nebo negativní test (PCR ne starší 72 hodin nebo antigen ne starší 24 hodin). Stejná pravidla platí pro cestování hromadnou dopravou, která ale zatím funguje bez dalších ome-

zení. Tyto skutečnosti velmi pravděpodobně způsobí zvýšení počtu žadatelů, kteří se k podání žádostí nedostaví. Necháváme na zvážení garantů, zda, popř. jakým způsobem tuto informaci předat zaměstnavatelům.

Dle předchozích zkušeností a dosavadního vývoje epidemie na Ukrajině se dá očekávat, že zařazení regionu do "červené" zóny potrvá několik týdnů. O změně situace Vás budeme obratem informovat.

Při této příležitosti připomínáme, že žadatelé v rámci KZ na Ukrajině dostávají i nyní termíny na podání žádosti v řádu dnů od okamžiku svého zařazení do programu.

Na druhou stranu se GK Lvov v současné době potýká se zvýšeným množstvím neúplných žádostí (většinou chybí výpis z rejstříku trestů), proto znovu důrazně apelujeme na to, aby měli žadatelé svou dokumentaci kompletní už v době svého zařazení, nejspíše pak v době podání žádosti. Podmínky programu obsahují i pasáž o tom, že zaměstnavatelé s více než 50 % neúplných žádostí mohou být z programu dočasně vyřazeni.

**KONCEPČNÍ ODDĚLENÍ, VÍZOVÝ ODBOR,
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR**

Pozice Potravinářské komory České republiky k zavedení standardizovaného povinného označování nutričních údajů na přední straně obalu a stanovení výživových profilů

Potravinářská komora České republiky (dále jen „PK ČR“) dlouhodobě zavádění nového povinného systému spíše nepodporovala. Stávající již zavedený systém na základě požadavků Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům již poskytuje širokou a objektivní informaci o výživové hodnotě jednotlivých potravin. PK ČR zastává stanovisko, aby zavedení systému značení bylo postaveno na vědeckém základě. Pokud toto není splněno, pak škálování na základě barevného kódování se jeví jako zavádějící. PK ČR respektuje výsledky vyplývající ze spotřebitelských výzkumů, že pro většinu spotřebitelů jsou výživové údaje uváděné na 100 g/ 100 ml na obalech potravin nesrozumitelné nebo jim nevěnují pozornost a současně nedokáží zohlednit reálně konzumované množství. V zájmu spotřebitele se tedy jistě zjed-

nodušení jeví jako přínosné. PK ČR je připravena zapojit se do vývoje nového systému značení, který musí odpovídat nejmodernějším výživovým doporučením renomovaných vědeckých institucí (WHO), a nebo vyspělých států např. doporučení pro obyvatele USA.

V případě, že bude o některém ze stávajících dobrovolných výživových systémů rozhodnuto jako o možném budoucím harmonizovaném povinném značení potravin, PK ČR požaduje, aby bylo umožněno všem zainteresovaným stranám a aktérům zpracovat změny a připomínky v rámci stávajících algoritmů nebo kritérií (vědecká a technická úprava schémat), neboť některé kategorie potravin mohou být diskriminovány.

Zavedení jakéhokoli povinného systému značení nutričních údajů, by měla předcházet důkladná analýza dopadů, tak aby veškeré finanční a administrativní náklady, zejména pro malé a střední firmy, byly vyváženy přínosem pro spotřebitele. Preferujeme jednotný celoevropský systém a podporujeme přijetí takového návrhu, který bude akceptovatelný a současně proveditelný pro všechny hráče na evropském trhu s potravinami. Evropská komise představí do konce roku 2022 návrh povinného unijního harmonizovaného systému. Evropská komise požádala EFSA o vědecké stanovisko do března 2022.

PK ČR, 26. LISTOPADU 2021

Domácí chovy převažují, žijí v nich dvě třetiny hus

Tisková zpráva 2. 11. 2021 – Svatomartinské oslavy znamenají pro tuzemské chovatele hus vrchol sezony a také hlavní zdroj jejich příjmů. Husa je sezonní drůbež, jatečnou zralost mají převážně v druhé polovině roku. Většinu produkce tak prodají chovatelé před svátkem sv. Martina a během vánočních svátků. Celoročně se husy chovají omezeně i z toho důvodu, že lidé mají o maso této drůbeže po zbytek roku menší zájem, a chovatelé tak mají omezené možnosti odbytu. V komerčních chovech proto žije kolem 60 tisíc hus, což představuje pouhou třetinu z celkového počtu vylíhnutých hus v Česku. Zbytek se nachází v domácích chovech.

V letošním roce se v Česku vylíhlo 182 tisíc housat určených pro výkrm, což je zhruba o 12 tisíc kusů více než loni, ale zároveň o přibližně 2 tisíce kusů

méně než v roce 2018. Nejčastěji se jedná o druh označovaný jako kombinace NH 2829 a 2821, následuje Eskildsen Schwer, husa landeská a hybrid od firmy Grimaud G35. Z uvedeného počtu připadají dvě třetiny na domácí chovy. „Tyto malochovy nemají povinnost registrace, a nepodléhají tak kontrolám. Drobní výkrmci chovají husy pro svou vlastní spotřebu či prodej ze dvora,“ říká předsedkyně Českomoravské drůbežářské unie Gabriela Dlouhá.

V komerčních chovech hus, kterých je v Česku zhruba šedesát, se vykrmí kolem 60 tisíc housat. Většina tuzemských vylíhnutých housat je určena pro domácí trh a kolem 15 tisíc kusů bylo vyvezeno do zahraničí, především do Rakouska, Německa a na Slovensko. „Někteří chovatelé hus je prodávají v živém a někteří provozují svou vlastní porážku. Stále populárnější je také prodej ze dvora. Mají většinou stálý okruh zákazníků a většinou již hlásí vyprodáno. Ceny těchto chlazených hus se pohybují okolo 200 korun za kilogram, v živém okolo 150 korun za kilogram,“ dodává Dlouhá.

Místo tradiční husy dávají během svatomartinských oslav někteří spotřebitelé přednost kachnám vzhledem k jejich ceně, která je zhruba o polovinu nižší, a menší velikosti. Současně v tomto období posiluje dovoz vodní drůbeže ze zahraničí, tedy kachen i hus. Většinu roku tvoří deset procent z celkového dovozu drůbeže ve výši kolem 8000 tun, zatímco v listopadu činí podíl vodní drůbeže na dovozu dvacet procent.

V letošním roce má zásadní dopady na tuzemské chovy kachen i hus epidemie ptačí chřipky, k němuž je tato vodní drůbež náchylnější. Na jaře muselo být usmrceno přes 90 tisíc kusů kachen. Z toho zhruba 80 tisíc kusů byly kachny z rodičovských chovů, z nichž vycházejí takzvaná násadová vejce a líhnou se kachny na výkrm. To znamená polovinu z celkového množství rodičovských chovů kachen v Česku. Tyto chovy se podle informací Českomoravské drůbežářské unie podařilo postupně doplnit a tuzemský trh je nyní stabilizovaný.

Po čtyřech měsících bez jediného výskytu ptačí chřipky na území Česka bylo zaznamenáno nové ohnisko, a to koncem září v malochovu v Trhových Dušnicích na Příbramsku. Koncem října byl zjištěn další výskyt tohoto onemocnění drůbeže v komerčním chovu v Rohozné u Jihlavy. Zde se nacházelo 5000 kusů drůbeže včetně 1400 výkrmových hus a 2200 hus z chovného ▶

hejna. To představuje pětinu všech rodičovských chovů hus v Česku, kterou bude třeba nahradit z domácích i zahraničních zdrojů.

„Toto se může ukázat jako problematické, pokud se bude nákaza ptačí chřipky dále šířit a vzhledem k migraci ptactva v podzimním období se to nedá vyloučit. Pro chovatele by to znamenalo značné ztráty, přičemž v posledních měsících se potýkají s růstem vstupních nákladů i v souvislosti s opatřeními proti šíření covidu-19,” sděluje prezident Agrární komory ČR Jan Doležal. Chovatelům drůbeže se zvýšily podle informací Českomoravské drůbežářské unie v meziročním srovnání ceny obalových materiálů u papíru o 80 procent a u obalových fólií o 40 procent, dále ceny krmných směsí o 25 procent. Zdražují také energie a zvyšují se náklady na pracovní sílu. „Chovatelé drůbeže, ale nedokážou promítnout tyto náklady do výkupních cen, které dlouhodobě stagnují. Hrozí pokles soběstačnosti Česka v drůbežím mase, která nyní dosahuje 65 procent, až o deset procentních bodů,” poznamenává předsedkyně unie Dlouhá.

Agrární komora ČR upozorňuje chovatele, že by měly být striktně dodržovány zásady biologické bezpečnosti a zabráněno kontaktu drůbeže s volně žijícími ptáky. „Nejlepším řešením je nyní chov drůbeže ve vnitřních prostorách a totéž platí také pro umístění vody a krmiva. Současně je nezbytné připomenout, že tepelnou úpravou masa a vajec a dodržením základních pravidel hygieny se viry spolehlivě likviduje,” dodává prezident komory Doležal.

Vývoj stavů vylíhnutých hus (tis. ks)

2014	212
2015	209
2016	185
2017	178
2018	184
2019	175
2020	171
2021	182

Zdroj: ÚED, ČSÚ, SVS

AGRÁRNÍ KOMORA ČR, TISKOVÁ MLUVČÍ
BARBORA PÁNKOVÁ
ČESKOMORAVSKÁ DRŮBEŽÁŘSKÁ UNIE,
PŘEDSEDKYNĚ PŘEDSTAVENSTVA
GABRIELA DLOUHÁ

Budoucí „zelená“ Evropská unie

Evropský parlament schválil Komisi „Zelenou dohodu pro Evropu“ s její součástí „strategie od zemědělce ke spotřebiteli“. Podle těchto plánů se musí snížit používání chemických přípravků na ochranu rostlin do roku 2030 o 50 % a hnojiv o 20 %. Úspory u hnojiv má být dosaženo nepřehnojováním zemědělských plodin. Stejně ambiciózním cílem je, že v roce 2030 bude obděláváno v EU 25 % zemědělské půdy ekologicky. Podporována má být i druhová rozmanitost, v rámci strategie pro biodiverzitu a klimatická strategie „Fit for 55“. Všechno má Komise rozpracovat ve 27 návrzích předpisů EU.

V úspoře přípravků na ochranu rostlin není jasné, jak toho chce Komise EU dosáhnout a jak se to promítne do vinohradnictví. Například z jakého základu se bude vycházet a jaké budou náhradní přípravky. Obdobné je to u hnojiv, neví se, z jakého základu se bude vycházet, mezi členskými státy jsou velké rozdíly. V případě obou forem chemicko-syntetických materiálů v některých státech došlo již v minulosti ke značným úsporám, zatímco jiné zemědělství intenzifikovaly. Všeobecně se očekává snížení výnosů plodin a živočišné produkce, zvýšení nákladů na jednotku produkce a tím i spotřebitelských cen potravin. V živočišné produkci se předpokládá zvýšení cen až o 50 %, v rostlinné o 20 %.

Evropská komise navrhuje řadu opatření na podporu růstu bioprodukce. Patří k nim například lepší informování spotřebitelů o biopotravinách nebo jejich nabídka ve školách a závodních jídelnách. To se zřejmě vína příliš týkat nebude, i když třeba již před téměř čtyřiceti lety jsem ve vysokoškolských menzách v tehdejší NDR viděl nabídku piva a vína k jídlu. V zásadě vždy, když vzniká něco nového, kvalitnějšího a dražšího, platí otázka: Kdo to zaplatí? Se současnými nástroji a rozpočty SZP a SOT s vínem stanovených cílů dosaženo nebude.

JIŘÍ SEDLO

Z programu budoucí vlády: Zdražit nezdravé potraviny a zrychlit dálnice

Zdražme, co je nezdravé

Koalice by rády daniily spotřební daní podle škodlivosti. To by se mohlo do-

tknout cigaret, alkoholu a nezdravých potravin. Obce a kraje by měly získat více peněz do svých rozpočtů z dobývání nerostných surovin na svém území. A to díky zdanění těžby. Program slibuje, že bude pamatovat i na přilehlé obce. Dalším slibem nové koalice je zrušení EET a parametrické upravení kontrolního hlášení. V podpoře podnikání chtějí umožnit vedení účetnictví a daňové evidence v eurech. Nová vláda se v programovém prohlášení chce přihlásit k tomu, že limity těžby uhlí jsou pro ni konečné a neprolomitelné. „Uhelné elektrárny budou odstavovány s podmínkou zajištění dostatečných záložních kapacit,” stojí v prohlášení. V něm se objeví i jasné vyhrazení se proti dostavbě jaderné elektrárny v Dukovanech čínskými a ruskými firmami.

Více fotovoltaiky

Vláda by také chtěla přispět k rehabilitaci fotovoltaiky, kterou v českých klimatických podmínkách považuje za klíčový obnovitelný zdroj. Slibují nová fotovoltaická zařízení na minimálně 100 tisících střech do roku 2025. Pomoci by k tomu měl nový energetický zákon. „Vlastníkům se zjednoduší instalace zařízení na domech, získanou energii budou moci sdílet nebo prodávat. Podpoříme obce a společenství v jejich budování bez administrativních omezení.“

Rychlejší dálnice

Jako prioritní dálniční stavby si koalice určila Pražský okruh, D35 a dokončení D1. Na vybraných úsecích dálnic, kde to dovolí bezpečnostní posouzení, by rádi zvýšili rychlost až na 150 kilometrů v hodině. Jako prioritu si určila i silnice II. a III. tříd. „Pro jejich financování dáme od roku 2023 minimálně šest miliard ročně.“ Dopravy by se mělo týkat i zastavení prací na kanálu Dunaj-Odra-Labe. „Zrušíme jeho územní rezervy v dotčených obcích,” slibují. Českou republiku chtějí zapojit do evropského vesmírného programu. „Praha jako sídlo Evropské agentury pro vesmírný program přináší příležitosti pro české firmy a startupy. Zařadíme dopravní výzkum do seznamu výzkumných priorit,” stojí v návrhu prohlášení.

ZDROJ: WWW.SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: MICHAELA RAMBOUSKOVÁ, 3.11.2021 (KRÁCENO)

Nebezpečné a falšované potraviny – víno (listopad 2021)

Chardonnay, Moravské zemské víno, víno z České republiky, 2020

Kategorie: Falšované potraviny
Vino bylo falšováno nepovoleným přídatkem syntetického sladidla – sacharinu.
Obal: nerezová nádoba č. 5
Množství výrobku v balení: 90 l
Výrobce: Aleš Špaček, Polní 1756, Dubňany, IČ: 71793283
Místo kontroly: ALEŠ ŠPAČEK, Mutěnice (parc. č. 5880/2, 696 II Mutěnice), IČ: 71793283
Země původu: Česko

Země původu: Česko

Grüner Veltliner, víno bílé, 2019, suché, alk. 12,5 % obj.

Kategorie: Falšované potraviny
Vino bylo falšováno nepovoleným přídatkem vody.
Obal: plastová nádoba o objemu 50 litrů
Výrobce: Weingut Gmeinböck GmbH, Mühlweg 6, 2170 Poysdorf
Dovozce: Kořenek winery s.r.o., U Hřiště 21, 625 00 Brno, IČ: 07346743
Místo kontroly: Kořenek winery s.r.o., Perná (69186 Perná 108), IČ: 07346743
Země původu: Rakousko

Pálava, moravské zemské

Kategorie: Nebezpečné potraviny
Ve víně byl překročen maximální povolený limit pro obsah konzervantu – kyseliny sorbové.
Obal: keg sud
Množství výrobku v balení: 50 l
Výrobce: Plněno: Jan Matoušek, Perná 116, Česká republika, IČO: 4417211
Místo kontroly: ROBERT KINDL, "Vínotéka pod věžákem", Vítězná 2958, 272 04 Kladno, IČ: 01454064

Medvědí krev, ČERVENÉ BULHARSKÉ VÍNO, alk. 11% obj.

Kategorie: Falšované potraviny
Vino bylo falšováno nepovoleným přídatkem cukru.
Šarže: L1952-070121

Obal: Skleněná lahev, etiketa, zátka, termokapsle

Množství výrobku v balení: 0,75 l
Výrobce: Plněno ve Vinarna Stambolovo EOOD, 6362 Stambolovo, Bulharsko
Místo kontroly: Albert Česká republika, s.r.o., Nádražní 2318/4, 678 01 Blansko, IČ: 44012373
Země původu: Bulharsko

Ze zahraničí

Dopad pandemie na zemědělství, lesnictví a rybolov – hodnocení COPA/COGECA za září 2021 až listopad 2021 (s ohledem na vinařství)

Šíření COVID-19 má dopad na dodavatelské řetězce, dostupnost vstupů, trhy se zemědělskými komoditami a nákladní dopravu, včetně námořní. Kromě toho přetrvávají značné nejistoty, včetně zdraví zvířat (např. ptačí chřipka, africký mor prasat) a zdraví rostlin, jakož i vývoje obchodu (např. brexit) a oživení ekonomik EU, USA a Číny.

Ceny klíčových zemědělských komodit obecně vzrostly (např. obiloviny, hovězí maso, olejniny, bílkovinné plodiny, mléko a dřevo). Navzdory zdánlivě dobrým výsledkům, pokud jde o ceny, významná analýza naznačuje, že výrobní náklady se zvýšily ve všech oblastech, což snižuje ziskové rozpětí výrobců. Tyto vyšší náklady se však nepromítly do celého potravinového řetězce. Pokud bude situace pokračovat, budou mít zemědělské podniky v mnoha členských státech finanční problémy.

Navzdory tomu, že v uplynulém roce a půl zajišťovalo potravinovou bezpečnost a prokázalo obrovskou odolnost, čelí zemědělské odvětví mnoha rizikům zásadního významu. To souvisí s růstem inflace, rostoucími náklady na krmiva, energie, hnojiva, dopravu, s nedostatkem vstupů (např. plastů, pesticidů, lahví, korkových zátek a kartonů), vyššími veterinárními náklady, nedostatkem pracovních sil, měnící se mzdovou strukturou a dopadem nepříznivých klimatických podmínek. Například naši španělské členové vypočítali, že nárůst nákladů na některé vstupy, jako jsou plasty (např. plastová víčka a uzávěry lahví, gumičky), se pohyboval mezi 161 a 200 %.

V energetickém sektoru odborníci očekávají, že ceny zůstanou během zimy

vysoké, ale v současné době není jasné, jak dlouho bude tato výjimečná situace v energetickém sektoru trvat, zejména na trhu s plynem. Zvýšení cen energií mělo velký dopad na zemědělské producenty, protože zvýšilo jejich hlavní provozní náklady (např. hnojiva, elektřina potřebná k provozu zavlažovacích systémů, zařízení na zpracování obilí, cukrovarů, lisoven olivového oleje, sušení obilí, v živočišné výrobě atd.). Provozovatelé skleníků museli kvůli rychle rostoucím cenám elektřiny restrukturalizovat svou výrobu. Naši španělské členové navíc spočítali, že cena nafty se v posledních měsících zvýšila o 45 %.

Podle společnosti Fertilisers Europe musela třetina evropských továren na hnojiva a čpavek kvůli vysokým cenám plynu buď zavřít, nebo dočasně omezit výrobu. Je třeba, aby trh a zemědělsko-potravinářské řetězce opět lépe fungovaly. Kromě toho je třeba odstranit opatření narušující obchod. Náklady na námořní dopravu se v posledních dvou letech prudce zvýšily. Podle zpráv z oboru platí někteří odesílatelé za přepravu 40stopého kontejneru ze Šanghaje do Rotterdamu až 20 000 dolarů. Před výlukou činily náklady v průměru 2 000 USD.

Největší výzvou pro zaměstnavatele v našem odvětví zůstává nedostatek pracovních sil, a to nikoliv kvůli mobilitě v rámci EU, ale kvůli požadovaným profilům, zejména v zemích, jako je Francie a Slovinsko. Španělské zemědělci se rovněž potýkají s obtížemi, pokud jde o úpravu vnitrostátního pracovního práva, která je nezbytná pro podání žádosti o finanční prostředky z balíčku „Next Generation EU“. To znamená, že status sezónních pracovníků by se nyní mohl změnit z dočasného na trvalý, což by způsobilo další narušení. Kromě toho země jako Itálie, Česká republika, Rakousko a Finsko v současné době znovu vyjednávají o kolektivních smlouvách v zemědělství. Vyšší minimální mzda

by mohla způsobit problémy všem zaměstnavatelům v zemědělsko-potravinářském dodavatelském řetězci, aniž by se však tento efekt projevil u konečného spotřebitele.

Odvětvová analýza:

Víno: Podle prognózy sklizně dojde v EU k výraznému poklesu produkce a její úroveň se přiblíží historickému minimu z roku 2017. Výnosy ve třech největších producentních zemích – Itálii, Španělsku a Francii – činí 119 milionů hektolitřů, což je o 17 % méně než v předchozím hospodářském roce. Ostatní země zaznamenaly buď výrazný nárůst, nebo velké ztráty způsobené nepříznivými klimatickými podmínkami. Dopad pandemie se stále projevuje na straně spotřebitelů, protože turistická sezóna nebyla schopna nahradit ztráty z předchozích měsíců. Náklady na suroviny, energii a dopravu se výrazně zvýšily, v některých případech na neudržitelnou nebo neospravedlivitelnou úroveň. To následně ohrožuje ziskové rozpětí a konkurenceschopnost vín z EU. Kromě zvýšení nákladů se některé země EU potýkají s nedostatkem surovin, např. skla (na lahve) a kartonu.

Lihoviny: Situace na trhu s lihovinami je ve většině zemí stabilní. Existují však výjimky, které jsou způsobeny tím, že znovuootevření restaurací a začátek turistické sezóny nesplnily očekávání, protože nedošlo k očekávanému zvýšení tržeb. Vývoz se snížil, zatímco výroba zůstala stabilní. Zvýšily se náklady na výrobu a přepravu, zatímco obstarávání materiálů (lahví, zátek atd.) se zdá být obtížné.

BRUSSEL/26. 11. 2021/JS

Informace z AREV o vinařství

Anglická asociace obchodníků s vínem a lihovinami (WSTA) požaduje ▶

snížení DPH a ve svých požadavcích ji podporuje odvětví pohostinství a cestovního ruchu

V návaznosti na nedávnou výzvu The Wine & Spirit Trade Association (WSTA), aby ministerstvo financí prodloužilo snížení DPH pro pohostinství, se k této výzvě připojily přední obchodní organizace z odvětví pohostinství a cestovního ruchu. Během pandemie byla DPH snížena, aby se podniky mohly zotavit z uzavření odvětví. Při současném prudkém růstu cen energií a pohonných hmot zůstává zotavení v odvětví pohostinství a cestovního ruchu nejisté. V souladu s plány ministerstva financí se nyní DPH zvýšila na 12,5 %, přičemž toto zvýšení vstoupilo v platnost od 1. října. Očekává se, že plné zvýšení na úroveň před pandemií (20 % DPH) bude zavedeno v dubnu 2022, tedy v době hlavní sezóny v tomto odvětví. V rámci naléhavých opatření se profesní organizace UKHospitality, British Beer and Pub Association, British Institute of Innkeeping, Tourism Alliance a Association of Leading Visitor Attractions spojily a požadují, aby bylo DPH ponecháno v trvale nižší sazbě.

Potenciální tržní příležitost pro víno v plechovkách ve Francii

Společnosti Cacolac a Winestar (francouzští výrobci vína) se až dosud soustředily na klíčové exportní trhy, jako jsou Spojené státy, a využívaly rostoucí obliby vína v plechovkách v zahraničí a ve vlastní zemi se tomuto tématu víceméně vyhýbaly. Domácí vinaři údajně trvali na smlouvách o mlčenlivosti, aby se spotřebitelé nedozvěděli, že jejich hrozny skončily v plechovkách.

Nová studie zadaná výrobcem plechovek Ball Corporation však naznačuje, že se postoj mladých lidí mění: Přibližně 48 % osob ve věku 18 až 24 let ve Francii uvedlo, že by byli ochotni vyzkoušet víno v plechovce, a 20 % osob starších 55 let rovněž vyjádřilo ochotu tyto výrobky vyzkoušet. Společnost Cacolac nyní oznámila otevření nové továrny za 5 milionů eur, která má zvýšit výrobu vín v plechovkách v Bordeaux. Nový závod společnosti Cacolac umožní ročně prodat 40 milionů plechovek s vínem.

Ceny Beaujolais Nouveau vzrostly o 50 %

Obchodní cena se měla pohybovat kolem 250 eur/hektolitr u Beaujolais Nouveau a 270 eur/hl u Beaujolais Villages Nouveau. Z prvních tržních ceníků vyda-

ných Radou pro uvádění vína Beaujolais na trh vyplývá, že ceny Primeurs přesahují 280 eur/hl u Beaujolais Nouveau a 300 eur/hl u Villages, což představuje nárůst o 50 % ve srovnání se stropní cenou 190 eur/hl, která v loňském roce vedla k demonstračním vinařům. Po mrazech a plísni révy "je úroda nízká a není důvod k panice", uvedl David Ratignier, předseda organizace producentů. Tvrdí, že "ceny nerostou, ale zvýšily se kvůli nízké úrodě (sotva 35 hl/ha u Beaujolais a 30 hl/ha u Villages)".

USA: Nedostatek lahví v Americe může způsobit, že vína příliš zestárnou, což zhorší jejich chuť

Nedostatek skleněných lahví, způsobený omezením dodavatelského řetězce, vedlejšími účinky globální pandemie a problémy s dopravou, by mohl vést k tomu, že vína budou zoxydovaná, protože je nebude možné stáčet dostatečně rychle. Kalifornský vinař Phil Long ze společnosti Longevity Wines dodává, že navzdory rostoucím cenám vstupů zatím ceny nezvýšil, ačkoli je to možná v určitém okamžiku nevyhnutelné.

AREV/AYNARD S PODPOROU FARM EUROPE/27. 10. 2021/JS

AREV - vinařství v listopadu

Francie: Rusko pozastavuje na dva měsíce platnost zákona, který francouzským výrobcům brání používat slovo "šampaňské" v azbuce

Tento zákon nutí distributory, aby na zadní etiketě lahví psaných azbukou vyměnili prestižní název „šampaňské“ za název „šumivé víno“ a název „šampaňské“ vyhradili ruským výrobcům šumivých vín. Zákon vstoupí v platnost až 31. prosince, což poskytne čas na další jednání. Rusko je spolu se Spojenými státy a Haiti jednou z mála zemí, které navzdory 20 letům diskusí chráněné označení původu „Champagne“ neuznávají.

Austrálie: WTO bude rozhodovat o sporu Austrálie s Čínou

Stížnost je podle WTO zaměřena konkrétně na lahvové víno nepřesahující 2 litry dovážené z Austrálie. Austrálie se postupně stala největším dodavatelem vína do Číny, ale zavedení cel téměř zlikvidovalo prodej australských vín do Číny, který měl podle oficiálních údajů hodnotu asi 1,1 miliardy australských

dolarů (840 milionů USD). Rozhodnutí WTO však bude trvat několik let.

Francie: Bude zavedena daňová úleva pro zemědělské podniky, které již nebudou používat glyfosát

Odstavce I až V článku 140 finančního zákona č. 2020-1721 ze dne 29. prosince 2020 pro rok 2021 vytvářejí zvláštní daňový odpočet ve prospěch některých zemědělských podniků, které v letech 2021 a 2022 nepoužívají přípravek na ochranu rostlin obsahující účinnou látku glyfosát. Ustanovení těchto článků vstoupila v platnost dne 30. října 2021.

Novozélandská vína se těší vysoké poptávce navzdory extrémnímu nedostatku

Hodnota vývozu novozélandských vín nevykazuje žádné známky zpomalení, oproti předchozímu roku vzrostla o 9 % na 599 milionů novozélandských dolarů, a to navzdory náročným sklizni 2021. Poptávka po novozélandském víně se odráží v nárůstu ceny za litr, přičemž průměrná hodnota za září 2021 vzrostla o 4 % oproti září 2020. Celková sklizeň však byla o 19 % nižší než v loňském roce a v roce 2021 se sklídilo pouze 370 000 tun hroznů. Hlavním problémem zůstává pokračující uzavírání hranic Nového Zélandu, které má za následek předpokládaný nedostatek pracovních sil a nedostupnost pracovníků.

Itálie: V období leden - srpen 2021 dosáhly dodávky vína 4,5 miliardy (+15,5 % oproti roku 2020, +12,2 % oproti roku 2019)

Mezi největšími odběrateli zažívá dobrou dynamiku Německo, druhý největší exportní trh pro italské víno (713 mil. eur v tržbách, + 9,9 % oproti roku 2019 a + 6,7 % oproti roku 2020). Spojené státy již za pouhých 8 měsíců překročily hranici jedné miliardy eur v tržbách (1,16 mld. eur) a rostou jak ve srovnání s rokem 2020 (+ 22,7 %), tak ve srovnání s rokem 2019 (+ 19,4 %). Čína s dovozem italských vín v hodnotě 81 milionů eur stagnuje na úrovni roku 2019, ale výrazně postupuje ve srovnání s úrovní roku 2020 (+58,8 %). Rusko zažívá povzbudivý růst s prodejem 79 milionů eur (+21,5 % oproti roku 2019 a +38,6 % oproti roku 2020). A konečně nejsilnější tempo růstu zaznamenává Jižní Korea s 55 miliony eur v tržbách (+ 150 % ve srovnání s rokem 2019 a + 139 % ve srovnání s rokem 2020).

Austrálie: Wine Australia vytvořila databázi se seznamem etiket všech vín, která má sloužit k boji proti padělání

Pro přístup k platformě s názvem Eliss (export label image search system) stačí vyfotit chytrým telefonem a připojit se k internetu. Organizace doufá, že se jí touto iniciativou podaří omezit podvody a padělání.

Francie: Ministr zemědělství vysvětluje podrobnosti nového pojištění úrody

Nový systém, který s oblibou přirovnává k „třístupňové raketě“, sloučí systém kalamit a klimatické pojištění proti více rizikům („pojištění úrody“). „V základu budeme mít fond sdružující všechny subjekty, stát i pojistitele, abychom zajistili, že všichni budou používat stejná pravidla výpočtu,“ říká Julien Denormandie. „První stupeň je pak podobný spoluúčasti: do určité hranice nebudou ztráty kompenzovány vůbec. Od této hranice až po druhou hranici budou ztráty přebírat soukromé pojišťovny. Nad touto hranicí je převezme stát. A bude se to týkat všech plodin, i révy vinné. Na financování systému bude současná obálka 300 milionů eur zdvojnásobena, a to především díky státnímu rozpočtu.

Itálie : Prosecco se bouří proti registraci tradiční ochranné známky Prošek Chorvatskem

Podobnost obou názvů by mohla spotřebitele uvést v omyl. Zúčastněné strany tvrdí, že se tím vytvoří nebezpečný precedens a že to podkope celkovou důvěryhodnost v CHZO a CHOP.

Evropa : Zpráva Parlamentu o rakovině: útok na vinařské odvětví?

Zvláštní výbor Evropského parlamentu pro boj proti rakovině (BECA) má 6. prosince hlasovat o své zprávě, která velmi znepokojuje vinaře. Zejména věta v jejím jedenáctém článku, která v poslední verzi uvádí, že „z hlediska prevence rakoviny neexistuje bezriziková míra konzumace alkoholu, a zdůrazňuje, že je třeba to zohlednit při vytváření a provádění politiky prevence rakoviny“. Na to reagoval prezident francouzské Národní konfederace výrobců apelačních vín (CNAOC): „Beru to jako útok na odvětví vína“. Kritizoval zprávu BECA za to, že systematicky spojuje pojem škodlivý s konzumací alkoholu, že zpochybňuje číselné označování složek a kalorií a že

chce zvýšit zdanění alkoholických nápojů.

AREV/AYNARD S PODPOROU FARM EUROPE/29. 11. 2021/JS

Skližeň hroznů v Kalifornii: Menší množství, velmi dobrá kvalita

V Kalifornii se očekává mírně podprůměrná sklizeň ve výši 3,6–3,7 mil. tun. To je odhad vinařských makléřů z Ciatti a je mírně nad srpnovou státní prognózou sklizně, která předpokládala 3,6 mil. tun. V roce 2020 se pro výrobu vína sklidilo přibližně 3,4 milionu tun hroznů. Pětiletý průměr činí 3,9 mil. tun. Kalifornský vinařský institut považuje ročník 2021 za jeden z nejlepších v nedávné historii. Podmínky pro sklizeň byly v celém státě velmi dobré, protože během vegetačního období panovaly mírné povětrnostní podmínky. To vedlo k vynikající kvalitě.

V mnoha oblastech, například na severním pobřeží, začala sklizeň mnohem dříve než obvykle, zatímco na centrálním pobřeží trvala o něco déle. Ve většině oblastí se sucho projevilo poněkud menšími až průměrnými výnosy, ale vlny veder se nekonaly, takže zprávy vinařů se zaměřují především na kvalitu hroznů. Nižší cukernatost umožňuje získávat vína s nižším obsahem alkoholu a vyšší obsah kyselin je vinaři také velmi vítán.

Přestože Kalifornii v roce 2021 opět zasáhly silné požáry, dopad kouře na hrozny tentokrát nehrozí, protože požáry řádily ve velmi raném stádiu, dlouho před sklizní. Central Valley, které zásobuje velkou část trhu sudovým vínem, vstoupilo do sklizně s velmi malými zásobami. V kombinaci s nižšími výnosy to vytváří tlak na zvýšení cen na trhu se sudovým vínem. Další potíže vyplývají z logistiky; v současné době se přeprava kalifornských vín značně zpožďuje.

WEINWIRTSCHAFT/18. 11. 2021/JS

PIWI odrůdy ve Francii, Itálii, Rakousku a USA

Francie

Francouzský Národní institut pro zemědělský výzkum (Institut National de la Recherche Agronomique, INRA), nedávno začal šlechtit PIWI odrůdy révy vinné. Cílem tohoto programu je vyšlechtit do roku 2030 multirezistentní

odrůdy pro s výrazným lokálním charakterem. Zapojeny do programu jsou všechny hlavní francouzské vinařské regiony. Jedná se pravděpodobně o největší šlechtitelský program révy vinné na světě. V roce 2018 byly do národního katalogu odrůd zařazeny již první čtyři PIWI odrůdy: Artaban, Vidoc, Floreal a Voltis. To umožňuje jejich klasifikaci pro AOC.

Posledních deset let se Champagne účastní programu INRA. Sazenice s požadovanými geny rezistence byly vysazeny na pokusných vinicích v Champagne. Tam jsou dále sledovány. Cílem je dosáhnout čtyř až pěti odrůd vhodných pro dané klimatické podmínky, které budou zapsány do katalogu odrůd. V roce 2021 se zastřešující organizace vinařů Champagne (Comité Interprofessionnel du vin de Champagne, CIVC) se rozhodla schválit PIWI odrůdu Voltis. Výrobci šampaňského tak mohou touto odrůdou osázet maximálně 5 % plochy svých vinic.

Itálie

V roce 2020 byly čtyři PIWI odrůdy (F22P9, F22P10, F23P65, F26P92) z Fondazione Edmund Mach (San Michele) zařazeny do italského národního seznamu odrůd. Dále v rámci projektu "Vevir" bylo pro vinařskou oblast Trentino vybráno 7 PIWI odrůd odolnějších vůči oidiu a peronospoře: Nermantis, Termantis, Valnosia, Charvir, Solaris, Souvignier gris a Pinot Regina. Tento čtyřletý projekt, který zahrnoval testování v různých částech Trentina, koordinovala společnost Consorzio Innovazione Vite (Civit) a partnerem pro vědecké aspekty byla opět Fondazione Edmund Mach (Nadace Edmunda Macha). Zkoušky byly prováděny s ohledem na produktivitu, odolnost vůči chorobám a enologický potenciál. Odrůdy byly porovnány s odrůdami Chardonnay a Marzemino, které se v oblasti tradičně používají. Čtyři ze sedmi odrůd vzešly z programu genetického zlepšování Nadace Edmunda Macha: Termantis (modrá), Nermantis (modrá), Charvir (bílá), Valnosia (bílá).

V regionu Emilia-Romagna bude možné pěstovat 9 PIWI odrůd révy vinné. Devět odrůd révy vinné, které po několika letech zkoušek v Tebanu (Faenza) vybralo Výzkumné centrum pro rostlinnou výrobu (Crvp), prokázalo řadu pozitivních vlastností. Navzdory drastickému omezení ošetření se ukázalo, že jsou odolné nebo tolerantní vůči hlavním ▶

houbovým chorobám. V souladu s tím byly do regionálního registru odrůd révy vinné Emilia-Romagna zapsány tyto odrůdy: Merlot Kanthus, Merlot Khorus, Cabernet Volos, Cabernet Eidos (všechny modré), Sauvignon Kretos, Sauvignon Rytos, Johanniter, Souvignier gris a Solaris (všechny bílé). Hrozny těchto odrůd však mohou být použity pouze k výrobě stolního vína a/nebo IGT (CHZO). Stále je zakázáno z nich vyrábět vína DOC (CHOP).

Rakousko

V Rakousku se nyní pěstují PIWI odrůdy asi na 1,5 % plochy vinic, což znamená přibližně 700 hektarů. Z toho ve Štýrsku se nachází 150 ha, tedy asi 2,9 % plochy štýrských vinic. Nejčastějšími odrůdami v Rakousku jsou Muscaris, Souvignier gris a Blütenmuskateller.

Kvalitní víno (CHOP) je možné získávat z odrůd Blütenmuskateller, Muscaris, Rathay, Roesler a Souvignier gris.

Odrůdové víno lze dále připravovat z následujících odrůd: Bronner, Cabernet blanc, Cabernet Jura, Donauriesling, Donauveltliner, Johanniter, Pinot Nova a Regent.

USA

Po více než dvaceti letech výzkumu vznikly v rámci programu šlechtění révy Arkansaské univerzity dvě nové odrůdy. Odrůda Indulgence, bílá s muškátovým aroma, vznikla křížením odrůd Seyval a Muškát Ottonel. Dazzle, červená odrůda a charakterem podobným odrůdě Tramín, byla vyšlechtěna z odrůd Tramín x Melody (hybrid New York). Cílem šlechtitelského programu bylo vyšlechtit nové odrůdy révy vinné s potenciálem vysoké kvality ve středním Jihu, v oblasti s chladnými zimami a horkými vlhkými léty.

Minnesotská univerzita je zase průkopníkem ve šlechtění odrůd révy vinné pro chladné podnebí, a to nejen na horním Středozápadě. Hlavním znakem odrůd z Minnesotské univerzity je zimovzdornost, ale projekt zahrnuje také šlechtění na odolnost vůči chorobám (zejména padlí a plísni révové) a na snížení obsahu kyselin. Ročně se získávají tisíce semenáčů. Genetický základ projektu zahrnuje odrůdy Vitis vinifera a francouzské hybridy, ale genetickou páteří je Vitis riparia, původní druh révy z Minnesoty. Dvě odolné odrůdy révy vinné byly uvedeny na trh teprve v posledních letech: Itasca (bílá) a Marquette (modrá). Itasca vykazuje odolnost vůči oidiu, peronospo-

ře a fyloxéře. Marquette se vyznačuje především velkou zimovzdorností.

Více se v němčině (angličtině, francouzštině, italštině) dozvíte na adrese:

<https://piwi-international.de/2021/10/piwis-around-the-world/#more-7627>

PIWI INTERNATIONAL/AUTOR: WOLFGANG RENNER/JS

TISKOVÁ ZPRÁVA OIV: OIV stěhuje své sídlo z Paříže do Dijonu

Dijon, 25. října 2021 – Členské státy OIV jednomyslně rozhodly, že organizace bude mít stálé sídlo během druhého století své existence v Dijonu. Valné shromáždění OIV všemy hlasy rozhodlo o přesunu sídla OIV, tj. sekretariátu z Paříže do Dijonu. Celkem 48 členských států tak souhlasilo s nabídkou Francie na stálé sídlo organizace v zájmu dlouhodobé stability, právní a finanční jistoty. Prezident OIV Luigi Moio uvítal rozhodnutí Valného shromáždění, které vychází vstříc požadavku Mezinárodní organizace pro révu a víno (OIV) na vhodnější prostory pro její činnost; od svého založení v roce 1924 sídlí ve Francii. Vzhledem ke své roli vědeckotechnické referenční instituce v oblasti vína a vinařství má OIV pro 48 členských států strategický význam. Na recepci, kterou v Dijonu uspořádal francouzský státní tajemník Jean-Baptiste Lemoyne, poděkoval starosta Dijonu François Rebsamen francouzské vládě za její angažovanost a členům OIV za důvěru v projekt podporovaný městem Dijon. Koneckonců, řekl, Dijon je uznáván pro svou kvalitu života a je jednou z nejatraktivnějších metropolí ve své třídě – v rámci mezinárodně uznávaných regionálních center. Přesun sekretariátu OIV do hlavního města Burgundska je plánován na září 2022. Mezitím proběhnou plánované práce na renovaci městského paláce "Hôtel Bouchu d'Esterno", v němž bude nové sídlo OIV.

JS (KRÁCENO)

Veletrh Intervitis 2022 zrušen

Messe Stuttgart a Německý svaz vinařů (DWV) oznámily, že veletrh INTERVITIS INTERFRUCTA se v dubnu 2022 konat nebude. Nezávisle na tom bude DWV pořádát 64. mezinárodní kongres DWV ve Stuttgartu od 10. do 12. dubna 2022. Poté, co se vedoucí představitelé německého

trhu jasně nezavázali k účasti na INTERVITIS INTERFRUCTA 2022, se organizátoři rozhodli, že příští rok akci neuspořádají. Za těchto okolností by nebylo možné uspořádat akci na současné vysoké mezinárodní úrovni s finančním zajištěním. Z hlediska perspektivy bude jistě zapotřebí mezinárodní platforma pro toto odvětví, a to bez ohledu na místo.

DDW/11. 11. 2021/JS

64. mezinárodní kongres DWV 2022 bude hybridní formou

Ve dnech 10. až 12. dubna 2022 otevře Mezinárodní kongres DWV své brány již po 64. – poprvé v hybridní podobě, která účastníkům umožní účastnit se výměny informací z vinařské politiky, vědy a odborných vinařských záležitostí jak v Mezinárodním kongresovém centru ve Stuttgartu, tak online.

V neděli 10. dubna 2022 bude kongres DWV zahájen konferencí o vinařské politice. V souladu s hlavním tématem kongresu „Návrhy změn ve vinařském oboru směrem k udržitelnosti“ budou aspekty udržitelnosti nejprve podrobněji zkoumány z hlediska vinařské politiky a poté se pozornost zaměří na země Podunají. Na předchozím, 63. mezinárodním kongresu DWV 2018, byl zahájen víceletý síťový projekt „Viticulture. Future. Danube Region“, jehož průběžné výsledky představí zúčastnění partneři.

V pondělí 11. dubna 2022 se na úvodním plenárním zasedání vědecké konference bude diskutovat o tématech, jako je biologická rozmanitost, řízení zdrojů, šlechtění a přijetí nových odrůd trhem, a budou vyzdvíženy příklady z praxe zaměřené na budoucnost. Následná mezioborová jednání poskytnou vzhled do klimatických rizik a ekonomického zvažování možných opatření ve vinařství. Celkem takto proběhne šest jednání sekcí s tematickými diskusemi o vinohradnictví, enologii, mikrobiologii a marketingu. Zde si účastníci mohou vybrat vlastní tematické zaměření.

V úterý 12. dubna 2022 bude probíhat jednání v sekcích „Vinohradnictví“ a „Enologie, mikrobiologie, analytika“. Program doplní prezentace o udržitelnosti a dopadu pandemie na oblasti vinařské turistiky a architektury. Pódium v úterý odpoledne pak bude patřit nové generaci vinařských vědců: studenti bakalářského a magisterského studia i (post)doktorandi představí svůj výzkum ▶

v krátkých třiminutových přednáškách a na závěr akce o nich budou účastníci hlasovat. Jak je v mezinárodním měřítku zvykem, tyto rozmanité krátké přednášky budou probíhat v angličtině.

Mezinárodní kongres DWV pořádá Německý svaz vinařů již od roku 1874. Jeho cílem je zajistit přenos poznatků a zkušeností mezi vědou a praxí a také umožnit politikům a veřejnosti pochopení problémů vinařství. Vstupenky na 64. mezinárodní kongres DWV, který se koná od 10. do 12. dubna 2021, budou brzy k dispozici online na www.dwv-kongress.de.

DDW/26. 11. 2021/JS

Cesta ke snížení paušální sazby pro německé zemědělce je volná

Průměrná sazba paušální DPH se v Německu v příštím kalendářním roce sníží ze současných 10,7 % na 9,5 %. Odstupující spolkový kabinet schválil odpovídající návrh zákona o "implementaci požadavků EU do zákona o DPH". Na rozdíl od původního návrhu zákona již nová právní úprava nepočítá s automatickou každoroční úpravou paušální sazby daně. Konkrétně vládní návrh zákona stanoví, že průměrná sazba pro zemědělce s paušální sazbou bude v budoucnu vypočítávána na základě metodiky vypracované Spolkovým kontrolním úřadem. Návrh zákona rovněž stanoví každoroční přezkum průměrné sazby a povinnost každoročního podávání zpráv Spolkovému sněmu. Pokud by přezkum průměrné sazby vedl k úpravě, ukládá návrh spolkové vládě povinnost zapojit parlament do přípravy požadovaného legislativního návrhu.

Aby bylo zabráněno případné stížnosti Evropské komise, musí návrh zákona projít parlamentní procedurou do konce roku. Podle současného harmonogramu se očekává, že návrh zákona bude ve Spolkovém sněmu schválen 3. prosince. Spolková rada by se mohla plánovanými změnami zabývat 17. prosince.

DDW/29. 10. 2021/JS

Prodej vína v německých maloobchodech klesl na úroveň před příchodem koronaviru

Němečtí spotřebitelé opět nakupují méně vína v maloobchodě s potravinami.

Během pandemie se prodeje v tomto segmentu prudce zvýšily, ale nyní jsou opět na podobné úrovni jako před omezeními souvisejícími s pandemií. Aktuální údaje německého institutu pro výzkum trhu (IRI) ukazují, že prodej vína v německém maloobchodě s potravinami od dubna 2021 klesá. Předtím se prodeje prostřednictvím tohoto kanálu prudce zvýšily – v roce 2020, který byl poznamenán pandemií, o téměř 10 % ve srovnání s předchozím rokem. Prodaný objem vína v běžném roce je proto o 5 % nižší než v předchozím roce. Tržby z prodeje vína v maloobchodě jsou v letošním roce jen o 1 % nižší než v roce předchozím. Podle zprávy němečtí spotřebitelé stále častěji nakupují dražší vína v maloobchodě s potravinami. Zjména prodej šumivých vín v září výrazně vzrostl – podle IRI byl o 6 % vyšší než v předchozím roce.

DER WINZER/2. 11. 2021/JS

AOC Pomerol zakazuje používání herbicidů

Jako první apelace ve Francii vydalo AOC Pomerol 20. října 2021 úplný zákaz používání přípravků na hubení plevele. To se týká jak chemických, tak biologických látek. Růst plevelů je třeba regulovat výhradně mechanickými nebo fyzikálními prostředky. Prezident apelace na pravém břehu Bordeaux, vysvětlil francouzským médiím, že se jedná o kolektivní vůli, i když zákaz je spojen s náklady, které však „prestižní AOC“ unese. Nová vyhláška se vztahuje na celé vinařské odvětví AOC. Podle předsedy budou následovat další prvky týkající se přizpůsobení se změně klimatu a udržitelnosti.

WEINWIRTSCHAFT/4. 11. 2021/JS

V Apulii bylo zabaveno víno za milion eur

V rámci pravidelných kontrol sklizně zabavily italské úřady v Apulii 10 550 hektolitrů vína v celkové hodnotě jednoho milionu eur. Jedno vinařství v provincii Foggia nezapsalo do národního registru sklizně celkovou produkci přesahující 9 000 hektolitrů a ani nemohlo prokázat původ vína. Ministerstvo zemědělství odhaduje hodnotu zabaveného zboží na přibližně

900 000 eur. V provincii Bari zase inspektoři zabavili téměř 700 hektolitrů volně loženého vína v hodnotě 100 000 eur. Vinařství neoprávněně uvedlo informace o odrůdách vín, aniž by bylo schopno doložit nákup nebo výrobu těchto vín. V celé zemi stále probíhají kontroly sklizně. Tyto dva případy byly zjištěny mezi 9. a 11. listopadem 2021.

WEINWIRTSCHAFT/18. 11. 2021/JS

Zlepšení podmínek pro získání pracovního povolení pro pravidelné sezónní pracovníky v Rakousku

V polovině listopadu přijala spolková vláda nové nařízení o pravidelných sezónních pracovnících. Nejdůležitější změnou, kterou novela zákona přináší, je, že prokazatelně kvalifikovaní pracovníci, kteří byli zaměstnáni v rakouském zemědělském a lesnickém sektoru po dobu alespoň tří měsíců během tří z posledních pěti let, nebudou od roku 2022 potřebovat pracovní povolení.

Nové nařízení přináší jistotu při plánování – na jedné straně pro zemědělské podniky a na druhé straně pro nepostradatelné kvalifikované pracovníky, kteří již léta významně přispívají k zajištění rakouského zásobování potravinami. Díky novému modelu je možné si udržet spolehlivé a zkušené pracovníky, kteří do Rakouska přicházejí již léta a kteří budou i v budoucnu nutně zapotřebí. Ve stále tvrdším konkurenčním boji o pracovní sílu přinese navrhovaný model úlevu, alespoň v krátkodobém horizontu. Ve střednědobém a dlouhodobém horizontu proto bude nutný další vývoj nařízení o pravidelných sezónních pracovnících v dynamický, na budoucnost orientovaný model zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí.

DER WINZER/19. 11. 2021/JS

Ceny pozemků pro vinice v Rakousku prudce rostou

Podle analýzy transakcí, kterou provedla společnost ImmoUnited společně s firmou Willhaben, vzrostla v letech 2015 až 2020 cena za metr čtvereční tužemských vinic přibližně o 42 %. V tomto období změnilo vinice majitele v průměru za 5,6 eur/m².

Jednotlivé spolkové země se v některých případech značně liší. V hlavním

městě Vídně se při průměrné výměře 3 000 m² na transakci prodávaly nejmenší plochy za nejvyšší cenu (v průměru 15,8 €/m²). Nejlevnější viniční pozemky se prodávaly v Burgenlandu, a to v průměru za 4 €/m². Nejmenší plochy se prodávaly ve spolkovém hlavním městě, a to v průměru 3 000 m². Štýrsko je v čele žebříčku největších prodaných viničních pozemků s průměrnou velikostí prodaného pozemku kolem 10 500 m². Ve srovnávacím období 2015–2020 vzrostly průměrné ceny za metr čtvereční nejvíce v Dolním Rakousku, a to přibližně o 39 %. Nejméně vzrostla cena v Burgenlandu, a to o 9 %.

Největší prodaný pozemek v období 2015–2020 byl zároveň pozemkem s nejvyšší transakční částkou: plocha o rozloze přibližně 218 000 m² v St. Margarethen v okrese Eisenstadt-Umgebung (Burgenland) byla prodána za přibližně jeden milion eur (5 eur/m²). V první desítku největších obchodovaných viničních pozemků se Burgenland nachází celkem čtyřikrát. V první desítku nejdražších prodaných pozemků zaujme zejména štýrský okres Leibnitz, který se v tomto žebříčku objevil hned pětkrát.

DER WINZER/18. 11. 2021/JS

Rakouští vinaři u soudu za týrání ptáků

V Burgenlandu budou koncem listopadu a začátkem prosince postaveni před soud dva vinaři, kteří byli obviněni soukromou osobou. Obvinění: ptáci se zachytili v sítích, které se používají k ochraně hroznů, píše několik deníků. Obvinění tvrdí, že ptáci se na podzim loňského roku chytli do sítí na vinici a „v agónii tam uhynuli“. Jeden vinař byl obviněn ze dvou uhynulých špačků, další z 39 špačků, ježka a poštolky. Podle státního zastupitelství byly použité sítě v podstatě vhodné pro tento účel, ale způsob jejich upevnění byl problematický. Celkem státní zastupitelství obdrželo asi 20 takových oznámení, z nichž některá byla mezitím zastavena.

DER WINZER/4. 11. 2021/JS

Bonus za uzavření, náhrada za ztrátu a dotace při zkráceném pracovním úvazku v Rakousku

Vzhledem k nedávnému omezení v souvislosti s COVID 19 prodloužila

spolková vláda platnost známých podpůrných nástrojů, jako je bonus uzavření a náhrada ztráty, až do března 2022.

1. Prodloužení bonusu za uzavření na období od listopadu 2021 do března 2022

- v případě poklesu obrátu o nejméně 40 % ve srovnání se stejným měsícem roku 2019
- míra náhrady 10 až 40 % v závislosti na struktuře nákladů v odvětví
- horní hranice 80 000 EUR měsíčně / započtení příspěvku za zkrácenou pracovní dobu
- maximální limit: 2,3 milionu eur (místo dřívějších 1,8 milionu eur).

2. Prodloužení náhrady za ztrátu od ledna do března 2022

- v případě poklesu obrátu o nejméně 40 % ve srovnání se stejným měsícem roku 2019
- míra náhrady 70 až 90 % ztráty
- maximální rámec: 12 milionů eur (místo dřívějších 10 milionů eur)

3. Dotace při zkráceném pracovním úvazku

Existuje poměrně komplikovaný systém, který se liší podle toho, zda podnik na tento účel již letos čerpal nějaké prostředky, dále zda jde o tento rok nebo začátek příštího roku, a také o kterou spolkovou zemi jde.

DER WINZER/23. 11. 2021/JS

Britové během uzávěry vypili více vína

Podle nedávné analýzy Britského svazu pivovarů a hospod se spotřebitelé ve Spojeném království v loňském roce více zaměřili na víno a lihoviny. Spotřeba piva naopak klesla. Svaz viní ze změn ve spotřebě zavírání hospod v roce 2020. Podíl vína na spotřebě alkoholu Britů se oproti předchozímu roku zvýšil o dvě procenta, stejně jako podíl lihovin. Spotřeba alkoholu ve formě piva naopak podle zprávy svazu klesla o čtyři procenta.

Podle zprávy svazu se loni ve Velké Británii poprvé vypilo více čistého alkoholu ve formě vína a lihovin než ve formě piva. Přesto si pivo stále drží nejdůležitější pozici v britské spotřebě alkoholu – zejména v hospodách. Z hodnocení vyplývá, že sedm z deseti nápojů prodaných v hospodách jsou piva. Podle svazu Britové v roce 2020 zkonsumovali 33 % alkoholu v podobě piva a dalších

33 % v podobě vína. V roce 2019 bylo pivo ještě na 37 % a víno na 31 %. Podíl vína na britské spotřebě alkoholu od 70. let 20. století neustále roste, zatímco podíl piva již několik desetiletí klesá. Stejně tak se již před pandemií často hovořilo o vymírání hospod a uzávěry tento vývoj pravděpodobně urychlily. Britské ministerstvo financí mezitím zvažuje snížení daně z piva a zvýšení daně z vysokoprocentního alkoholu.

DER WINZER/23. 11. 2021/JS

Ze zápisu ze schůze Zvláštního výboru pro boj proti rakovině (BECA) EP konané dne 8. 11. 2021

Předseda Bartosz Arłukowicz (PPE, PL) uvedl, že jak již ukázala předchozí diskuse, o mnoha tématech panuje obecná shoda a že určitou kontroverzi vzbuzuje otázka prevence, zejména střídmá konzumace alkoholu, označování potravin a elektronické cigarety. Uvedl, že probíhají stínové a technické schůze, a požádal zpravodajku o stručný přehled jejich výsledků. Následovala výměna názorů mezi zpravodajskou, stínovými zpravodaji, dalšími přítomnými členy a Komisí o široké škále témat, kterým se věnuje návrh zprávy a pozměňovací návrhy. Diskuse se soustředila hlavně také na:

- nerovný přístup ke službám prevence, včasné diagnostice a kvalitní péči v různých oblastech Evropy;
- elektronické cigarety: měly by pomoci těžkým kuřákům přestat kouřit, ale mělo by se zaručit, aby se pro děti nestaly vstupní branou ke kouření; měly by v nich být zakázány příchutě, které jsou atraktivní pro děti;
- alkohol: je nutné najít kompromisní řešení; mělo by se upozornit na to, že alkohol je karcinogenní, avšak pomocí méně přísného označování než v případě tabáku;
- není zapotřebí nových pravomocí na úrovni EU, avšak je nutné lépe využívat pravomoci stávající.

Poté vystoupil John Ryan, ředitel na ředitelství C (veřejné zdraví) GR SANTE, aby poslance informoval o několika tématech, mj. o cíli snížit do roku 2025 konzumaci alkoholu o 10 % a o provádění Evropského plánu boje proti rakovině – upozornil na to, že byla ustavena skupina členských států a že v příštích dnech bude zveřejněn ▶

pracovní plán s podrobnými prováděcími opatřeními.

EVROPSKÝ PARLAMENT/26. 11. 2021/JS

Informace z AREV o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli (F2F)“

Pracovní program Komise o pesticidech

Ve svém pracovním programu na rok 2022 hodlá Evropská komise do konce května navrhnout revizi právních předpisů o udržitelném používání pesticidů, aby bylo dosaženo cíle 50 % snížení pesticidů stanoveného ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ a ve strategii pro biologickou rozmanitost. Sdělení upřesňuje, že k dosažení tohoto cíle budou muset členské státy přijmout „ambiciózní národní strategické plány pro SZP“.

Občanská iniciativa týkající se pesticidů

Evropská občanská iniciativa "Zachraňte včely a zemědělce" dosáhla požadované hranice jednoho milionu podpisů, aby ji Evropská komise mohla potvrdit. Organizace, které za iniciativou stojí, požadují, aby EU do roku 2030 postupně snížila používání syntetických pesticidů v zemědělství o 80 % a do roku 2035 je zcela vyřadila.

Evropané chtějí udržitelné potraviny (ale za ceny konvenčních)

Podle výsledků průzkumu, který si nechal zpracovat WWF, chtějí Evropané jíst udržitelněji. něco málo přes 60 % respondentů uvedlo, že si pravděpodobně budou vybírat potraviny, které méně poškozují životní prostředí. Respondenti si však stěžovali, že takový výběr je dražší, nedostupný, nevábný nebo není jasně označen. Výsledky průzkumu také ukazují "znepokojivý nedostatek povědomí veřejnosti o tom, jak naše současné vzorce spotřeby a výroby negativně ovlivňují životní prostředí".

Ekologické zemědělství přináší sociální, ekonomické a environmentální výhody, říká Wojciechowski

Komisař pro zemědělství na konferenci o ekologickém zemědělství 2021 ve Varšavě uvedl, že potenciál ekologického zemědělství "nespočívá pouze v jeho dopadech na životní prostředí, ale také ve schopnosti přinášet skutečné sociální a ekonomické výhody". Připomněl

opatření v rámci zahájeného Akčního plánu pro ekologické zemědělství a oslovil členské státy při přípravě národních akčních plánů pro ekologické zemědělství. Zdůraznil, že ekologické farmy jsou v průměru malé a střední a že "často již fungují udržitelnějším způsobem".

AREV/AYNARD S PODPOROU FARM

EUROPE/3. 11. 2021/JS

V úterý 23. 11. 2021 dal Evropský parlament zelenou reformě zemědělské politiky EU

Nová politika má být ekologičtější, férovější, flexibilnější a transparentnější. Během jednání o legislativním balíčku k reformě společné zemědělské politiky (SZP), která má platit od roku 2023, kladli poslanci důraz zejména na otázky biologické rozmanitosti a dodržování právních předpisů a závazků EU v oblasti životního prostředí a klimatu. Komise bude posuzovat, zda vnitrostátní strategické plány SZP závazkům Unie odpovídají, a sami zemědělci budou muset používat postupy šetrné ke klimatu a životnímu prostředí. Členské státy se pak musí postarat o to, aby na životní prostředí a klima bylo vyčleněno nejméně 35 % rozpočtu na rozvoj venkova a 25 % přímých plateb. Platnost původních pravidel SZP vypršela 31. prosince 2020. Do konce roku 2022 platí přechodná pravidla. Po schválení Radou vstoupí nová pravidla v platnost 1. ledna 2023 .

Z TISKOVÉ ZPRÁVY EP/JS

Z plenárního zasedání EP: Diskuse a hlasování o SZP

Poslanec Jahr (EPP) – zpravodaj pro strategické plány – na úvod uvedl, že po dvou a půl letech vyjednávání je ten správný čas na dosažení dohody o SZP. Nejde jen o politický a ideologický boj, ale o zemědělce a o peníze pro zemědělství. Na adresu poslanců Evropského parlamentu, kteří nejsou s dohodou spokojeni, poznamenal, že v každém jednání jsou pozitivní i méně pozitivní body a tento je nejlepším možným kompromisem. Výslovně uvedl, že snižování byrokracie mohlo být vylepšeno, ale doufá, že členské státy ji při jejím provádění sníží.

Poslankyně Müllerová (Renew) – zpravodajka k horizontální dohodě: Zdůraz-

nila, že tato dohoda se týká 10 milionů zemědělských podniků v EU, z nichž mnohé jsou malé a střední podniky, rodinné. Poukázala na to, že důvodem, proč se tato reforma projednávala velmi dlouho, bylo to, že sama Komise ji navrhla pozdě, těsně před volbami do Evropského parlamentu, poté nová Komise zahájila iniciativy Green Deal zavedením nového impulsu v oblasti udržitelnosti, který musel být zahrnut do již zahájeného procesu vyjednávání. V poslední době se zpožděním působila i pandemie Covid-19 . Zpravodajka zdůraznila, jak je pro EU důležité, aby její zemědělství směřovalo ke klimatické neutralitě a k ochraně klimatu. To jsou spolu s ochranou našich zemědělců priority této reformy. Na závěr uvedla, že pokud sněmovna nebude hlasovat pro tento návrh, bude zachován současný stav.

Poslanec Andrieu (S&D) – zpravodaj k SOT: reforma se zaměřuje na zemědělsko-potravinářský sektor, zemědělce a spotřebitele. Bylo nezbytné zajistit zemědělcům stabilitu, aby dosáhli stabilnějších příjmů během přechodu k ekologii. Ve společné organizaci trhů se snažili pokrýt všechny produkty, které potřebovaly podporu, prodloužili do roku 2045 povolení pro výsadbu vinnic, atd. Podle jeho názoru tato reforma vrací zemědělství EU důstojnost po 30 letech deregulace. Andrieu uvedl, že problém této reformy není ve společné organizaci trhů, ale v nařízení o strategických plánech: Ty budou ve skutečnosti nadále dotovat odvětví a zemědělce, jejichž příjmy se zvyšují, ale ne ty, kteří to skutečně potřebují. Za vítězství označil skutečnost, že se sněmovně podařilo vyjednáním prosadit sociální podmíněnost, ale zdůraznil, že je třeba většího přerozdělování. Tato reforma znamená de facto nacionalizaci SZP.

Komisař Wojciechowski: Komise plně podporuje politický kompromis a považuje jej za dobrý a vyvážený. Je si jist, že zajistí přechod k udržitelnějšímu zemědělství a podpoří konkurenceschopnost zemědělsko-potravinářského odvětví EU. Příjmy zemědělců a potravinová bezpečnost budou zajištěny a zároveň budou splněny environmentální cíle. Pokud jde o strategické plány, je Komise spokojena se zelenou architekturou, sladěním s plánem Green Deal a 25 % zdrojů druhého pilíře, které mají být věnovány na environmentální opatření. Základní právní akt poskytne právní nástroj, ale členské státy musí navrhnout strategické plány, které musí být ambiciózní. Uvítal úspěš-

né jednání o sociálním rozměru. Wojciechowski k SOT s vínem uvedl, že je v souladu s cíli strategie „od zemědělece ke spotřebiteli“ (F2F) a ujistil o závazku Komise podporovat odvětví vína.

Navrhovaný text získal podporu naprosté většiny řečníků, zejména z nejpočetnějších politických skupin, a to EPP, S&D a Renew Europe. Poslanci z těchto skupin podpořili kompromisní dohodu jako globálně vyváženou, na budoucnost orientovanou a ekologickou SZP, přičemž připustili, že jistě bylo možné dosáhnout lepší dohody. Zmínili spravedlivější příjem pro zemědělce, lepší podmíněnost sociálního rozměru, zvýšení opatření a výdajů šetrných k životnímu prostředí. Podpořili nový model realizace tím, že obhajovali vyšší odpovědnost členských států při vypracovávání jejich strategických plánů, a celkově se shodli na tom, že hlasování proti této dohodě by znamenalo návrat ke stávajícímu stavu, který by byl méně spravedlivý, méně ekologický a méně zaměřený na inovace.

Poslanec De Castro (S&D) se zaměřil na význam poskytování ochrany zaměstnancům a na skutečnost, že zaměstnavatelé, kteří nedodržují pracovní právo, nebudou mít nárok na získání jakýchkoli finančních prostředků ze SZP.

Poslanec Hlaváček (Renew) uvedl, že zpoždění v jednáních oslabilo postavení zemědělců v zemědělském hodnotovém řetězci, přičemž úlohou této změny by mělo být právě posílit jejich postavení.

Poslanec Häusling uvedl, že je to temný den pro politiku životního prostředí, protože tato reforma upevní obvyklý byznys. Skutečnost, že ekologické programy jsou dobrovolné, nedává smysl a velmi ztíží dosažení cílů Zelené dohody.

Poslanec David (ID) poukázal na to, že Komise usiluje o snížení produkce EU a že tato SZP poškodí zemědělce a vydává se špatným směrem.

Poslanec Ruissen: Musíme podporovat zemědělce a nezapomínat na jejich konkurenceschopnost. Musíme podpořit tento kompromis považovaný za to, že byla dosažena rovnováha mezi podporou příjmů a ekologickými potřebami. F2F nelze použít jako kritérium pro hodnocení strategických plánů, protože nebylo zveřejněno hodnocení dopadů.

O textech se hlasovalo ve stejný den a u SZP bylo dosaženo následujícího výsledku: schváleno (487 pro, 130 proti, 71 se zdrželo hlasování).

AREV/AYNARD S PODPOROU FARM EUROPE/24. 11. 2021/JS

Většina členských států transponující směrnicí o nekalých obchodních praktikách posílila doporučenou minimální úroveň ochrany stanovenou směrnicí

Evropská komise zveřejnila dne 27/10/2021 průběžnou zprávu o stavu provádění a uplatňování Směrnice o nekalých obchodních praktikách (UTP's). Celkem 16 členských států oznámilo do konce července 2021 úplnou transpozici směrnice (aktuálně transponovalo již 19 členských států). Většina z těchto šestnácti států podle průběžné zprávy posílila minimální úroveň ochrany zemědělců a malých zemědělsko-potravinářských podniků stanovenou ve směrnici a rozšířila seznam UTP's na národní úrovni. Komplexnější přehled bude zveřejněn, jakmile zbývající členské státy předloží svá oznámení o transpozici směrnice.

ZPRAVODAJ PK ČR 44/2021

Francouzský ministr zemědělství vyzval k revizi metodologie používané u výživového značení Nutri-Score

Francouzský ministr zemědělství Julien Denormandie v uplynulém týdnu vyzval k revizi metodologie používané u výživového značení Nutri-Score, a to s cílem zabránit penalizování tradičních francouzských potravin jako jsou například sýry s vysokým obsahem tuku nebo soli. Denormandie uvedl, že metodika Nutri-Score je kvantitativní a vede ke klasifikaci, která nemusí být nutně v souladu se stravovacími návyky. Zejména u sýrů proto podle francouzského ministra hrozí, že budou dostávat „špatné“ označení, tedy „červené“, na barevné semaforové stupnici. Metodiku, která je při udělování označování Nutri-Score využívána, je proto nutné revidovat. Význam Nutri-Score ale Denormandie potvrdil, uvedl, že spotřebitelé požadují srozumitelné informace o výživových hodnotách potravin, a to je nutno reflektovat.

ZPRAVODAJ PK ČR 44/2021

Španělsko plánuje v příštím roce zakázat reklamu propagující nezdravé potraviny a nápoje zaměřenou na děti mladší šestnácti let

Španělský ministr pro spotřebitelské záležitosti Alberto Garzón oznámil v minulém týdnu plány španělské vlády implementovat co nejdříve během roku 2022 novou vyhlášku zakazující reklamu na nezdravé potraviny a nápoje. Vyhláška se bude týkat reklamy zaměřené na děti mladší 16 let s cílem zamezit dětské obezitě a nadváze. Omezení reklamy bude platit v určitých denních hodinách před a po dětských pořadech pro všechny televizní kanály a bude platit také pro reklamy v tištěných médiích, rádiu, kinech, na sociálních sítích a v aplikacích pro mobilní telefony. Ministerstvo identifikovalo několik skupin produktů bez ohledu na jejich složení, které by neměly být dětem inzerovány. Jedná se o čokoládu a sladké cukrovinky, energetické tyčinky, sladké polevy a dezerty, koláče a sušenky, šťávy a energetické nápoje a zmrzlinu. Zákaz se navíc týká také všech produktů s přísadami, které překračují nutriční limity pro cukr, sůl a nasycené tuky.

ZPRAVODAJ PK ČR 45/2021

Koalice evropských zdravotnických, lékařských a spotřebitelských organizací vyzvala Evropskou Unii k přijetí legislativy na ochranu dětí před škodlivými dopady marketingu nezdravých potravin

Koalice dokonce vypracovala vlastní návrh legislativy, který by Evropská komise mohla využít k regulaci marketingu těchto potravin. Podle návrhu by měla být zakázána reklama na nutričně chudé potraviny určené pro děti, a to v časovém rozmezí od 06:00 do 23:00 ve vysílacích médiích, marketing těchto potravin by měl být úplně zakázán i v digitálních médiích včetně sociálních sítí. Zakázána by měla být propagace nezdravých potravin určených pro děti i ve formě sponzorování akcí včetně sportovních či hudebních akcí a festivalů. Dítětem se podle návrhu legislativy chápe osoba mladší 18 let.

ZPRAVODAJ PK ČR 46/2021

Evropská komise schválila uvedení dalšího druhu hmyzu jako nové potraviny na trh v EU

Evropská komise schválila dne 12. 11. 2021 uvedení dalšího druhu hmyzu - ▶

sarančete stěhovavého – jako nové potraviny na trh v Evropské Unii. Saranče bude k dispozici ve formě mraženého, sušeného a práškového produktu, na trh bude uváděno jako svačina nebo složka potravin v řadě potravinářských výrobků. Výrobky obsahující tuto novou potravinu budou označeny tak, aby informovaly o možných alergických reakcích. První povolení hmyzu jako nové potraviny, pro sušené žluté moučné červy, bylo přijato loni v červenci. Organizace pro výživu a zemědělství v různých studiích označila hmyz za vysoce výživný a zdravý zdroj potravy s vysokým obsahem tuků, bílkovin, vitaminů, vlákniny a minerálních látek. Hmyz, který denně konzumují miliony lidí na planetě, byl v rámci strategie Farm to Fork označen za alternativní zdroj bílkovin, který by mohl usnadnit přechod k udržitelnějšímu potravinovému systému.

ZPRAVODAJ PK ČR 46/2021

Energetická náročnost laboratorně pěstovaného masa je vyšší než energetická náročnost konvenční živočišné výroby

Energetická náročnost laboratorně pěstovaného masa je vyšší než energetická náročnost konvenční živočišné výroby; redukce metanu z živočišné výroby by tak mohla být zcela vykompenzována vyšší produkcí oxidu uhličitého. Energetická náročnost laboratorně pěstovaného masa je zatím podle výsledků studie Oxford Martin School vyšší než energetická náročnost konvenční živočišné výroby. Případná redukce metanu, ke které by došlo omezením živočišné výroby a nahrazením části produkce laboratorním masem, by tak mohla být zcela vykompenzována vyšší produkcí oxidu uhličitého z laboratorní produkce. Zelená obnovitelná energie má potenciál snížit uhlíkovou stopu laboratorního masa, to by pak mohlo být ekologicky udržitelnější než konvenční živočišná produkce. Uhlíková stopa pěstovaného masa by klesla o 80 % a v případě, že by konvenční živočišná produkce i laboratorní produkce využívaly obnovitelnou energii, negativní dopad pěstovaného masa na životní prostředí by byl nižší o 17 % oproti konvenční produkci kuřecího, o 52 % oproti konvenční produkci vepřového a o 85–92 % oproti konvenční produkci hovězího masa. K tomu by ale bylo zapotřebí přesunu od fosilních

zdrojů energie ke zdrojům obnovitelným. Pokud k takovému přesunu v dohledné době nedojde, pak bude z hlediska energetické náročnosti laboratorně pěstované maso vycházet hůře než to konvenční.

ZPRAVODAJ PK ČR 45/2021

Nová studie zaměřená na dopady konzumace vysoce zpracovaných potravin potvrdila propojení s vyššími emisemi skleníkových plynů

Nová studie, zveřejněná v časopise The Lancet Planetary Health, zaměřená na dopady zvýšené spotřeby vysoce zpracovaných potravin, potvrdila propojení spotřeby vysoce zpracovaných potravin s nárůstem emisí skleníkových plynů. Spotřeba vysoce zpracovaných potravin, mezi které patří například uzeniny, hotová jídla, margaríny, cukrovinky, nealkoholické nápoje, slazené cereálie, balené pečivo či potraviny obsahující umělé přísady včetně sladidel a příchutí, v posledních třiceti letech vzrostla, klesla naopak spotřeba nezpracovaných potravin. Studie prokázala zvyšující se dopad spotřeby vysoce zpracovaných potravin na životní prostředí, a to zejména z důvodu zvýšené spotřeby vysoce zpracovaného masa. Vyšší konzumace vysoce zpracovaného masa podle výsledků zdvojnásobila dopady spotřeby potravin na osobu na životní prostředí, je spojena až s 20 % z celkových emisí vztahujících se ke spotřebě potravin.

ZPRAVODAJ PK ČR 46/2021

Balíček „Fit for 55“

Jde o právní předpisy EU vztahující se k emisím skleníkových plynů v odvětvích, která nejsou zahrnuta do systému EU pro obchodování s emisemi. Na tyto emise připadá široká škála zdrojů, jako např. benzín a nafta používané v silniční dopravě, energie používaná k vytápění a chlazení budov, živočišná výroba, doprava a hnojiva používaná v zemědělství, zpracování odpadů. S cílem snížit emise v těchto odvětvích stanoví právní předpisy EU závazné cíle a zavádějí k tomu roční přídělky emisí pro každý členský stát na období 2013–2020 a 2021–2030. Dne 14. července 2021 předložila Evropská komise návrh nařízení, kterým se mění nařízení o zá-

vazném ročním snížení emisí členských států v období let 2021–2030. V něm se přezkoumávají již stanovené kolektivní a národní cíle. Návrh je součástí tzv. „Fit for 55“, jehož cílem je přizpůsobit právní předpisy EU v oblasti klimatu a energetiky novému cíli EU, jímž je alespoň 55 % snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 ve srovnání s rokem 1990.

S cílem přispět k novým klimatickým ambicím by se v odvětvích, na něž se vztahuje, mělo do roku 2030 dosáhnout společného snížení emisí o 40 % ve srovnání s rokem 2005. Spis byl postoupen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnosti potravin (ENVI) Evropského parlamentu. Proběhly první debaty a připravuje se návrh zprávy.

EVROPSKÝ PARLAMENT/23. 11. 2021/JS

Index cen potravin FAO je nejvyšší od července 2011

5. 11. 2021 – Podle nejnovějšího reportu FAO ze 4. listopadu 2021, hodnota FAO Food Price Indexu v říjnu vzrostla o 3,0 %. Po postupném nárůstu indexu v posledních 3 měsících je jeho říjnová hodnota na nejvyšší úrovni od července 2011. Poslední nárůst způsobila zejména zvýšená cena rostlinných olejů a obilnin.

FAO Price Index

Říjen 2021 (k září 2021)	Říjen 2021 (k říjnu 2020)
Mléčné výrobky	
+ 2,2 %	+ 15,5 %
Cukr	
- 1,8 %	+ 40,6 %
Obilniny	
+ 3,2 %	+ 22,4 %
Rostlinný olej	
+ 9,6 %	+ 73,5 %
Maso	
- 0,7 %	+ 22,1 %

FAO Dairy Price Index (mléčné produkty) se v říjnu zvýšil o 2,2 %, zejména díky silnému nárůstu cen másla a odstředěného a plnotučného sušeného mléka, kterou podpořila stabilní globální poptávka a budování zásob. Sezónní snížení produkce a omezené zásoby v Evropě a pomalejší než očekávaný začátek nové sezóny v Oceánii také podpořili růst cen. Naopak ceny sýru zůstaly vět-

šinově stabilní, jelikož objem zásob hlavních producentů adekvátně saturoval světový trh.

FAO Sugar Price Index (cukr) se snížil o 1,8 %, jedná o první pokles indexu po půl roce růstu. Přesto se mezinárodní ceny cukru pohybují o více než 40 % nad hodnotami z loňského října, podpořeny zejména obavami o sníženou produkci v Brazílii. Říjnové snížení cen ovlivnila omezená globální poptávka a předpoklad vysokých exportních objemů cukru z Indie a Thajska. Opětovné snižování hodnoty brazilského Realu vůči USD také přispělo ke snižování říjnových cen. Hlubšímu propadu zabránily stabilně vysoké ceny etanolu v Brazílii.

FAO Cereal Price Index (obilniny) znamenal nárůst o 3,2 % vůči hodnotám ze září 2021. Světové ceny pšenice rostou čtvrtý měsíc v řadě a jsou na nejvyšších hodnotách od listopadu 2012. Tlak na ceny způsobily i menší objemy sklizně z hlavních exportních zemí (Kanada, Rusko, USA). Z ostatních obilnin se v říjnu nejvíce zvýšily mezinárodní ceny ječ-

mene, k čemuž přispěla silná poptávka, snížené vyhlídky produkce a růst cen na ostatních trzích. Světové ceny kukuřice rovněž posílily, podpořeny zisky na energetických trzích. Zvýšené sezónní dodávky a zmírnění narušení provozu přístavů v USA však růst hodnot kukuřice omezily. Mezinárodní ceny rýže se v říjnu také dále zvýšily, i když nástup nové sklizně u různých asijských dodavatelů růst omezil.

FAO Vegetable Oil Price Index (rostlinný olej) v říjnu vzrostl o 9,6 %. K nárůstu přispěly vyšší ceny palmového, sójového, slunečnicového a řepkového oleje. Mezinárodní ceny palmového oleje se v říjnu zvýšily již čtvrtý měsíc v řadě, k čemuž do značné míry přispěly přetrvávající obavy z utlumené produkce v Malajsii v důsledku dlouhodobého nedostatku zahraničních pracovníků. Světové ceny palmového, sójového a slunečnicového oleje mezitím podpořila oživující se globální dovozní poptávka, zejména z Indie, která dále snížila dovozní cla na jedlé oleje. Pokud jde o řepkový olej, pokračující posilování mezi-

národních hodnot pramenilo především z vleklé celosvětové napjaté nabídky a poptávky. Rostoucí ceny ropy rovněž podpořily hodnoty rostlinných olejů.

FAO Meat Price Index (maso) v říjnu klesl o 0,7 %, stále je na o 22 % vyšších hodnotách než v minulém roce. V říjnu došlo k poklesu mezinárodních cen vepřového masa, a to zejména v důsledku snížení nákupů z Číny. Hodnota hovězího masa rovněž poklesla, což reflektuje prudký pokles cen dodávek z Brazílie v důsledku nejistoty na trhu spojené s obavami z nemoci šílených krav. Naproti tomu ceny drůbežího masa vzrostly, k čemuž přispěla vysoká světová poptávka, zatímco expanze výroby zůstala slabá kvůli vysokým nákladům na krmivo a výskytu ptačí chřipky, zejména v Evropě. Světové ceny skopového masa rovněž mírně vzrostly v důsledku přetrvávajících omezení dodávek z Oceánie v důsledku vysoké poptávky po obnově stád.

**MZE, ING. MARTINA NÁDVORNÍKOVÁ,
ODBOR ZAHRANIČNĚ OBCHODNÍ
SPOLUPRÁCE**